

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Sotsiaalminister
määrus
terviktekst
19.04.2019
30.09.2019
RT I, 16.04.2019, 11

Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid¹

Vastu võetud 31.07.2001 nr 82
[RT I 2001, 100, 1369](#)
jõustumine 01.06.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
28.06.2002	RTL 2002, 84, 1299	02.08.2002
16.06.2005	RTL 2005, 69, 971	01.07.2005
17.01.2007	RTL 2007, 8, 131	29.01.2007
15.01.2009	RTL 2009, 10, 124	01.02.2009
15.06.2009	RTL 2009, 48, 697	25.06.2009
14.12.2009	RTL 2009, 99, 1482	01.01.2010
04.01.2013	RT I, 11.01.2013, 1	14.01.2013
18.11.2015	RT I, 24.11.2015, 3	28.11.2015
20.09.2017	RT I, 27.09.2017, 1	27.10.2017
09.04.2019	RT I, 16.04.2019, 9	19.04.2019

Määrus on kehtestatud«[Veeseaduse](#)» paragrahvi 13 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Üldnõuded

(1) Määrus kehtestab joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning joogivee proovide analüüsimeetodid eesmärgiga kaitsta inimese tervist joogivee saastumise kahjulike mõjude eest.

(2) Määruse nõuded ei laiene:

- 1) looduslikule mineraalveele;
- 2) veele, mis on ravim «Ravimiseaduse» mõistes;
[[RTL 2009, 48, 697](#)- jõust. 25.06.2009]
- 3) isiklikule veevärgile, kust võetakse vett alla 10 m³ ööpäevas või mida kasutab vähem kui 50 inimest, välja arvatud juhul, kui joogiveega varustamine on osa ettevõtja majandustegevusest või avalik-õiguslikust tegevusest;
- 4) joogiveele, mis on ette nähtud üksnes tehniliseks vajaduseks, nagu autopesuvesi, seadmete jahutusvesi, tuletõrjevesi, ja muuks otstarbeks, mille puhul joogivee kvaliteet asjassepuutuvate tarbijate tervist mingil viisil otseselt ega kaudselt ei mõjuta.

(3) Terviseamet teavitab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud veevarustuse omanikke määruse nõuete kohaldamata jätmisest. Samuti teavitab Terviseamet viivitamata ja nõustab tasuta käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud veevarustuse omanikke, kui vee kvaliteedi tõttu tekib võimalik ettenähtav oht inimeste tervisele, ning annab nõu meetmete kohta, mida on võimalik võtta tervise kaitseks vee saastamisest tingitud kahjuliku mõju eest. Sõit objektile ja tagasi, objekti külastamine, joogiveeproovide võtmine ja veeproovide analüüsimine toimub rahvatervise seaduse § 21 lõike 5 alusel kehtestatud hinnakirja kohaselt.
[[RT I, 16.04.2019, 9](#)- jõust. 19.04.2019]

(4) Joogivee käitlemisel ei tohi rakendada meetmeid, mis otseselt või kaudselt võivad halvendada joogivee olemasolevat kvaliteeti või vett täiendavalt saastata.

(5) Joogivee käitlemisel joogiveega kokkupuutuvad veevarustussüsteemi seadmed, vahendid ja materjalid ei tohi halvendada joogivee kvaliteeti ega ohustada inimese tervist otseselt ega kaudselt ning peavad olema kooskõlas ehitusseadustiku § 11 ja selle alusel kehtestatud nõuetega ning kiirguseseaduse §-ga 22.
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

§ 2. Joogivee käitleja

(1) Joogivee käitleja on ettevõtja «Veeseaduse» § 13² lõike 1 tähenduses.
[RTL 2009, 48, 697- jõust. 25.06.2009]

(2) Joogivee käitleja peab tagama joogivee vastavuse kvaliteedinõuetele ning esitama teavet käideldava joogivee kvaliteedi kohta tarbijale ja järelevalveametnikule viimase nõudmisel.

(3) Ühisveevärgi kaudu kinnistuid joogiveega varustav joogivee käitleja tagab joogivee nõuetekohase kvaliteedi kohani, kus joogivesi saab kättesaadavaks teisele käitlejale või tarbijale, välja arvatud juhul, kui joogivee käitleja ja kinnistu omanik või tarbija ei ole kokku leppinud teisiti. Joogivee käitleja on täitnud oma kohustused kvaliteedinõuete tagamisel, kui ta tõendab, et joogivee mittevastavus kvaliteedinõuetele on põhjustatud kinnistu veevärgist.
[RTL 2002, 84, 1299- jõust. 02.08.2002]

2. peatükk JOOGIVEE KVALITEEDINÕUDED

§ 3. Joogivee kvaliteet

(1) Joogivett loetakse tervislikuks ja puhtaks, kui see ei sisalda mikroorganisme, parasiite ega mis tahes aineid sellisel arvul ega sellises koguses, mis kujutab potentsiaalset ohtu inimese tervisele ning kui mikrobioloogilised ja keemilised kvaliteedinäitajad ei ületa §-des 4 ja 5 esitatud piirsisaldusi.
[RTL 2009, 48, 697- jõust. 25.06.2009]

(2) Joogivee mikrobioloogilised kvaliteedinäitajad, keemilised kvaliteedinäitajad ja indikaatorid (organoleptilisi omadusi mõjutavad ja üldist reostust iseloomustavad näitajad) ei tohi ületada §-des 4–6 sätestatud piirsisaldusi ja §-s 6¹ sätestatud parameetri kontrollväärtusi, välja arvatud § 3 lõikes 4 sätestatud tingimustel.
[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

(3) [Kehtetu –RTL 2002, 84, 1299- jõust. 02.08.2002]

(4) Joogiveele esitatud piirsisalduste või parameetri kontrollväärtuste ületamisel korraldab Terviseamet terviseriski hindamise, vajaduse korral koostöös ekspertidega, ja inimese tervise kaitsmise vajaduse korral abinõude programmi väljatöötamise, mille kulud katab joogivee käitleja. Kui lubatust kõrgemate näitajate puhul ei kaasne ohtu inimese tervisele, võib seda vett kasutada joogivee otstarbeks.
[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

(5) Parameetri kontrollväärtus käesoleva määruse mõistes on radioloogilise näitaja väärtus, mille ületamise korral hinnatakse, kas joogivesis sisalduvad radioaktiivsed ained kujutavad inimese tervisele sellist ohtu, mis nõuab tegutsemist, ning vajaduse korral võetakse parandusmeetmeid vee kvaliteedi viimiseks tasemele, mis vastab kiirguskaitse seisukohast inimeste tervise kaitsmise nõuetele.
[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

§ 4. Mikrobioloogilised kvaliteedinäitajad

(1) Mikrobioloogilised kvaliteedinäitajad ühisveevärgi, mahutite ja tsisternide kaudu edastatavas joogivesis on järgmised:

Näitaja	Ühik	Piirsisaldus
<i>Escherichia coli</i>	PMÜ/100 ml	0
Enterokokid	PMÜ/100 ml	0

(2) Mikrobioloogilised kvaliteedinäitajad pudelitesse või kanistritesse villitavas joogivesis on järgmised:

Näitaja	Ühik	Piirsisaldus
<i>Escherichia coli</i>	PMÜ /250 ml	0
Enterokokid	PMÜ /250 ml	0
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	PMÜ /250 ml	0
Koloniate arv 22 °C	PMÜ /ml	100
Koloniate arv 37 °C	PMÜ /ml	20

§ 5. Keemilised kvaliteedinäitajad

Keemilised kvaliteedinäitajad joogivees on järgmised:

Näitaja	Piirsisaldus	Ühik	Märkused
Akrüülamiid	0,10	µg/l	Märkus 1
Antimon	5,0	µg/l	
Arseen	10	µg/l	
Benseen	1,0	µg/l	
Benso(a)püreen	0,010	µg/l	
Boor	1,0	mg/l	
Bromaat	10	µg/l	Märkus 2
1,2-dikloroetaan	3,0	µg/l	
Elavhõbe	1,0	µg/l	
Epikloorhüdrin	0,10	µg/l	Märkus 1
Fluoriid	1,5	mg/l	
Kaadmium	5,0	µg/l	
Kroom	50	µg/l	
Nikkel	20	µg/l	Märkus 9
Nitraat	50	mg/l	Märkus 3
Nitrit	0,50	mg/l	Märkus 3
Pestitsiidid	0,10	µg/l	Märkused 4 ja 5
Pestitsiidide summa	0,50	µg/l	Märkused 4 ja 6
Plii	10	µg/l	Märkus 9
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud (PAH)	0,10	µg/l	Määratakse ühendite summaarne sisaldus; Märkus 7
Seleen	10	µg/l	
Tetrakloroeteen ja trikloroeteen	10	µg/l	Määratakse ühendite summaarne sisaldus;
Trihalometaanide summa	100	µg/l	Määratakse ühendite summaarne sisaldus; Märkused 2 ja 8
Tsüaniid	50	µg/l	
Vask	2,0	mg/l	Märkus 9
Vinüülkloriid	0,50	µg/l	Märkus 1

Märkus 1

Piirsisaldus näitab monomeeride jääksisaldust vees, arvatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.

Märkus 2

Võimaluse korral, desinfitseerimist kahjustamata, peaksid joogivee käitlejad püüdlema väiksema väärtuse poole.

Märkus 3

Nitraadi ja nitriti proportsioonid joogivees peavad olema:

$$(NO_3) / 50 + (NO_2) / 3 \leq 1$$

(NO₃) ja (NO₂) tähistavad nitraadi ja nitriti kontsentratsioone mg/l. Veetötlusseadmetest väljumisel on nitriti piirsisaldus 0,10 mg/l.

Märkus 4

Pestitsiidide all mõistetakse järgmisi orgaaniliste ühendite grupe: insektsiidid, herbitsiidid, fungitsiidid, nematotsiidid, akaritsiidid, algitsiidid, rodentsiidid, slimitsiidid, pestitsiididega seotud tooted (sealhulgas kasvuregulaatorid) ning kõigi

nende ühendite metaboliidid, lagunemis- ja reaktsionisaadused.

Märkus 5

Järelevalvet kohaldatakse üksnes nende pestitsiidide suhtes, mida võib asjaomases veevarustuses leiduda.

Piirsisaldus kehtib iga üksiku pestitsiidi kohta. Aldriini, dieldriini, heptakloori ja heptakloorepoksiidi puhul on piirsisaldus 0,030 µg/l.

Märkus 6

Pestitsiidide summa tähendab koguliselt määratud pestitsiidide sisalduse summat.

Märkus 7

Uuritavad ühendid on: benso(b)fluorantreen, benso(k)fluorantreen, benso(ghi)perüleen ja indeno(1,2,3-cd)pireen.

Märkus 8

Trihalometaanid on järgmised ühendid: kloroform, bromoform, dibromoklorometaan ja bromodiklorometaan. Trihalometaanide summa tähendab koguliselt määratud trihalometaanide sisalduse summat.

Märkus 9

Proov tuleb võtta nõuetekohase meetodika järgi, tarbija kraani juures. Proov arvutatakse nädala keskmise väärtusena.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

§ 6. Indikaatorid

Indikaatorid joogivees on järgmised:

Näitaja	Piirsisaldus	Ühik	Märkused
Alumiinium	200	µg/l	
Ammoonium	0,5	mg/l	
Elektrijuhtivus	2500	µS cm ⁻¹ 20 °C juures	Märkus 1
Jääkkloor	≥0,2 ja ≤0,5	mg/l	Märkus 6
Jääkosoon	0,3	mg/l	Märkus 6
Kloriid	250	mg/l	Märkus 1
Mangaan	50	µg/l	
Naatrium	200	mg/l	
Oksüdeeritavus	5,0	mg/l O ₂	Märkus 3
Orgaanilise süsiniku sisaldus (TOC)	Ebaloomulike muutusteta		Märkus 4
Raud	200	µg/l	
Sulfaat	250	mg/l	Märkus 1
Vesinikioonide kontsentratsioon	≥6,5 ja ≤9,5	pH ühik	Märkused 1 ja 2
Hägusus	Tarbijale vastuvõetav, ebaloomulike muutusteta	NTU	Märkus 5
Maitse	Tarbijale vastuvõetav, ebaloomulike muutusteta		
Lõhn	Tarbijale vastuvõetav, ebaloomulike muutusteta		
Värvus	Tarbijale vastuvõetav, ebaloomulike muutusteta		
<i>Clostridium perfringens</i> (koos eostega)	0	PMÜ/100 ml	Märkus 7
Kolooniate arv 22 °C	Ebaloomulike muutusteta		
Coli-laadsed bakterid	0	PMÜ/100 ml	Märkus 8

Märkus 1	Vesi ei tohi olla agressiivne, st ei tohi põhjustada joogiveega kokkupuutuvate seadmete ja materjalide korrosiooni.
Märkus 2	Anumatesse villitava gaseerimata joogivee pH väärtus võib olla tabelis esitatust väiksem, kuid mitte alla 4,5.
Märkus 3	Näitajat ei ole vaja määrata, kui on määratud orgaanilise süsiniku sisaldus.

Märkus 4	<i>Näitajat ei uurita, kui ühisveevärki suunatava vee kogus ööpäevas on alla 10 000 m³.</i>
Märkus 5	<i>Kui joogivett võetakse pinnaveekogust, on hägususe piirväärtus pärast veetötlust 1,0 nefelomeetrilise hägususe ühikut.</i>
Märkus 6	<i>Näitajat tuleb uurida pärast joogivee ühisveevärki suunatava vee kloorimist. Jääkkloori all mõistetakse aktiivset kloori sisaldavaid ühendeid, mis on jäänud vette pärast 0,5-tunnilist kontakti kloorimiseks kasutatud klooriühenditega.</i>
Märkus 7	<i>Näitaja määramine on vajalik, kui joogivesi on pärit või mõjutatud pinnaveest. Clostridium perfringens'i esinemisel tuleb korraldada täiendav veeallika uuring teiste patogeensete mikroorganismide suhtes.</i>
Märkus 8	<i>Anumatesse villitava vee puhul on ühikuks PMÜ arv / 250 ml.</i>

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

§ 6¹. Radioloogilised kvaliteedinäitajad

(1) Indikatiivdoos käesoleva määruse mõistes on aastasest sissevõtust tulenev oodatav efektiivdoos, mis saadakse kõigist joogivees avastatud tehislimest ja looduslikest radionukliididest, välja arvatud tritium, kaalium-40, radoon ja radooni lühikese poolestusajaga lagunemissaadused.

(2) Indikatiivdoosi hindab Keskkonnaamet või ekspert kiirgusseaduse mõistes.

(3) Joogivee radioloogilised kvaliteedinäitajad on järgmised:

Radioloogiline näitaja	Parameetri kontrollväärtus	Ühik	Märkused
Tritium	100	Bq/l	Märkus 1
Indikatiivdoos	0,10	mSv	Märkused 2 ja 3
Radoon	100	Bq/l	Märkus 4

Märkus 1	<i>Tritiumit tuleb joogivees määrata juhul, kui joogiveeks kasutatava vee valgalal on tehislimeste radionukliidide emiteerida võiv rajatis.</i>
Märkus 2	<i>Indikatiivdoosi seire toimub määruse lisas kehtestatud korra kohaselt.</i>
Märkus 3	<i>Efektiivdoosi hindamine toimub kiirgusseaduse alusel kehtestatud korras.</i>
Märkus 4	<i>Radooni tuleb joogivees määrata juhul, kui uute teadusuuringute andmete või muu usaldusväärse teabe alusel on Terviseametil põhjust eeldada, et kontrollväärtus võib olla ületatud.</i>

[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

§ 6². Indikatiivdoosi seire

Indikatiivdoosi seirel kasutatakse järgmist strateegiat:

1) Kambriumi-vendi, ordoviitsiumi-kambriumi või ordoviitsiumi veekihi pärieva joogivee ja nende kihtide veega segatud muust veekihi pärieva joogivee korral määrab joogivee käitleja joogivees raadiumi isotoopide Ra-226 ja Ra-228 kontsentratsiooni;

2) käesoleva paragrahvi punktis 1 nimetatata veekihtidest ja pinnaveest pärieva joogivee korral indikatiivdoosi ei seirata;

3) kui uute teadusuuringute andmete või muu usaldusväärse teabe alusel on Terviseametil põhjust eeldada, et indikatiivdoosi kujunemisel võivad olulist osa etendada ka punktis 1 nimetatata veekihtidest päriev joogivesi või täiendavad radionukliidid, on joogivee käitlejal kohustus Terviseameti nõudmisel vastavate radionukliidide kontsentratsioonid joogivees määrata.

[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

3. peatükk

JOOGIVEE KVALITEEDI KONTROLLINÕUDED

§ 7. Joogivee kvaliteedi kontrollimiseks proovi võtmine

(1) Joogivee kvaliteedi vastavust nõuetele kontrollitakse järgmistes proovi võtmise kohtades:

1) jaotusvõrgu kaudu antava vee puhul ruumi või rajatise selles paigas, kus see väljub üldjuhul inimtarbimiseks kasutatavatest kraanidest. Kui joogivesi ei vasta nõuetele rakendatakse § 2 lõiget 3;

[RTL 2009, 48, 697- jõust. 25.06.2009]

2) mahutite ja tsisternide kasutamisel – mahutist või tsisternist väljumise kohas;

3) pudelitesse, kanistritesse või muudesse õhukindlatesse anumatesse villimisel – enne pudelitesse villimist (villimiskohas);

4) toiduaineid käitlevas ettevõttes – toidu käitlemise kohas;

5) teenuse pakkumisel – teenuse osutamise kohas;.

(1¹) Joogivee kvaliteedi vastavust nõuetele nende näitajate puhul, mis jaotusvõrgus ebasoodsas suunas ei muutu, võib kontrollida veetöötusjaamas või veevargis.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(1²) Vase, plii ja nikli vastavust nõuetele kontrollitakse tarbija kraanist, kusjuures vett ei lasta enne joosta. Päevasel ajal võetakse juhuslik proov, mille maht on üks liiter.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(1³) Mikrobioloogiliste näitajate vastavusproove võetakse ja neid käideldakse vastavalt standardis EVS-EN ISO 19458 osutatud proovivõtueesmärgile B.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(1⁴) Proovivõtt jaotusvõrgus, välja arvatud proovivõtt tarbija kraanist, peab vastama standardile ISO 5667-5. Mikrobioloogiliste näitajate puhul peab jaotusvõrgus proovide võtmine ja käitlemine vastama standardis EVS-EN ISO 19458 osutatud proovivõtueesmärgile A.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(2) Proove võivad võtta atesteeritud proovivõtjad.

(3) Joogivett tuleb uurida akrediteeritud laboris, kus vastavuse tõendamiseks kasutatavad analüüsimeetodid on valideeritud ja dokumenteeritud kooskõlas standardiga EVS-EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(4) Lõikes 3 nimetatud laborid ja nende alltöövõtjad kohaldavad kvaliteedijuhtimise süsteemi tavadid kooskõlas standardiga EVS-EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

§ 8. Joogivee kontroll

(1) Joogivee käitleja peab tagama oma veevarustusüsteemis oleva ning sellest väljuva joogivee tava- ja süvakontrolli vastavalt käesoleva määruse paragrahvi 9 nõuetele.

(2) Joogivee tavakontrolli eesmärk on saada teavet joogivee kvaliteedist ja joogivee töötlemise (eriti desinfektsiooni) tõhususest.

(3) Tavakontrolli käigus tuleb joogivees uurida järgmisi näitajaid:

Näitaja	Uurimise nõuded
Alumiinium	Näitajat tuleb uurida, kui alumiiniumi või selle ühendeid kasutatakse veepuhastuskemikaalidena. Muudel juhtudel uuritakse näitajat süvakontrolli käigus.
Ammoonium	Näitajat tuleb uurida, kui kasutatakse kloorimist. Muudel juhtudel uuritakse näitajat süvakontrolli käigus.
Värvus	
Elektrijuhtivus	
<i>Escherichia coli</i>	
Vesinikioonide kontsentratsioon pH	
Raud	Näitajat tuleb uurida, kui rauda või tema ühendeid kasutatakse veepuhastuskemikaalidena. Muudel juhtudel uuritakse näitajat süvakontrolli käigus.

Nitrit	Näitajat tuleb uurida, kui kasutatakse kloorimist. Muudel juhtudel uuritakse näitajat süvakontrolli käigus.
Lõhn	
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	Näitajat tuleb uurida anumatesse villitud joogiveest.
Maitse	
Kolooniate arv 22 °C juures	
<i>Coli</i> -laadsed bakterid	
Hägusus	
Jääkkloor	Näitajat tuleb uurida joogivee kloorimisel.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(3¹) Tavakontrolli käigus määratakse täiendavad näitajad, kui see tuleneb § 9¹ lõike 1 alusel koostatud riskihinnangust.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(4) Süvakontrolli eesmärk on saada teavet joogivee vastavusest kõikidele käesoleva määruse §-des 4–6 sätestatud kvaliteedinäitajatele.

[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

(4¹) Joogivee käitleja peab joogivee tarbimisest saadava indikatiivdoosi määrama iga kümne aasta tagant, välja arvatud § 6² punktis 3 esitatud tingimusel.

[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

(4²) Kui konkreetse proovis on parameetri kontrollväärtus ületatud, teavitab joogivee käitleja sellest Terviseametit, kes otsustab proovivõtusageduse suurendamise vajaduse üle, et tagada aasta keskmise kontrollväärtuse representatiivsus.

[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

(5) Tava- ja süvakontrolli käigus ühisveevärgi, mahutite, tsisternide, kanistrite või pudelite kaudu edastatava ning toidu käitlemisel kasutatava joogivee kvaliteedinäitajate, välja arvatud radioloogilised näitajad, määramiseks võetavate proovide minimaalne arv on järgmine:

Ühisveevärgi, mahutite, tsisternide, kanistrite ja pudelite kaudu edastatava joogivee hulk m ³ /ööpäevas (vt märkus 1)	Tavakontrolli minimaalne proovide arv aastas (vt märkus 2)	Süvakontrolli minimaalne proovide arv aastas (vt märkus 2)
kuni 100	1	1 kümne aasta jooksul
101 kuni 1000	4	1
1001 kuni 10 000	4 + 3 iga täiendava 1000 m ³ /ööpäevas ja ülejäänud osa kohta kogumahust	1 + 1 iga täiendava 4500 m ³ /ööpäevas ja ülejäänud osa kohta kogumahust
10 001 kuni 100 000	4 + 3 iga täiendava 1000 m ³ /ööpäevas ja ülejäänud osa kohta kogumahust	3 + 1 iga täiendava 10 000 m ³ /ööpäevas ja ülejäänud osa kohta kogumahust
üle 100 000	4 + 3 iga täiendava 1000 m ³ /ööpäevas ja ülejäänud osa kohta kogumahust	12 + 1 iga täiendava 25 000 m ³ /ööpäevas ja ülejäänud osa kohta kogumahust

Märkus 1. Vee kogus arvutatakse kalendriaasta keskmise väärtusena. Miinimumsageduse kindlaksmääramiseks võib vee hulga asemel kasutada veevarustusüsteemi elanike arvu, eeldades inimese ööpäevaseks veetarbimiseks 200 l.

Märkus 2. Osutatud sagedus arvutatakse järgmiselt: nt 4300 m³/ööpäevas = 16 proovi (neli proovi esimese 1000 m³/ööpäevas kohta + 12 proovi ülejäänud 3300 m³/ööpäevas kohta).

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(6) [Kehtetu -RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(7) [Kehtetu -RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(8) Juhul, kui joogivett edastatakse tarbijale lühiperioodi jooksul mahutites, määrab kontrollitavate proovide arvu Terviseamet.
[RT I, 16.04.2019, 9- jõust. 19.04.2019]

(9) Proovide arv peab jagunema aja ja koha lõikes võrdselt niipalju kui võimalik.
[RTL 2009, 48, 697- jõust. 25.06.2009]

(10) [Kehtetu - RTL 2005, 69, 971- jõust. 01.07.2005]

(11) [Kehtetu -RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

§ 9. Joogivee kontrolli kavandamine

(1) Joogivee käitleja peab koostama ja Terviseametiga kooskõlastama joogivee kontrolli kava. Joogivee kontrolli kava ajakohastatakse vähemalt iga viie aasta tagant ja kooskõlastatakse Terviseametiga.
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(1¹) Joogivee kontrolli kavaga tuleb tagada, et inimese tervisele avalduvate riskide juhtimiseks kehtivad meetmed toimivad tõhusalt kogu veevarustusahelas alates valgast kuni veevõtu, vee puhastamise ja säilitamise kaudu jaotuseni ning et nõuetele vastavuse kohas on vesi tervislik ja puhas.
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(1²) Kvaliteedinäitajate valimisel joogivee kontrolli kavasse tuleb iga veevarustussüsteemi puhul arvesse võtta kohalikke tingimusi.
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(2) Kontrolli kavas peab olema esitatud:

- 1) ühe ööpäeva jooksul käideldava vee kogus;
- 2) uuritavate kvaliteedinäitajate loetelu proovi võtmise kohtade viisi;
- 3) proovi võtmise kohtade arv ja nende asukohad, arvestades eraldi proovide võtmise vajadust juhul, kui veekvaliteeti veevarustussüsteemis ei saa käsitleda umbes ühetaolisena;
[RTL 2009, 48, 697- jõust. 25.06.2009]
- 4) iga kvaliteedinäitaja proovide arv lõikes 1 nimetatud ajavahemiku jooksul.

(3) Kontrolli kava võib sisaldada järgmist:

- 1) seadmete funktsionaalsust ja korrasolekut käsitlevate kannete kontroll;
- 2) valgala, veevõtu-, töötlemis-, säilitamis- ja jaotustaristu kontroll.
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(4) [Kehtetu -RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(5) [Kehtetu -RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

(6) Joogivee kontrolli kava võib põhineda § 9¹lõikes 1 nimetatud riskihinnangul.
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

§ 9¹. Riskihindamine

(1) Joogivee käitleja võib teha erandeid §-s 8 esitatud tava- ja süvakontrolli näitajatest ja proovivõtusagedustest, kui ta on koostanud käesoleva paragrahvi kohase riskihinnangu, mis kooskõlastatakse Terviseametiga.

(2) Lõikes 1 nimetatud riskihinnang peab põhinema riskihindamise üldpõhimõtetel, mis on sätestatud selliste rahvusvaheliste standarditega seoses nagu EVS-EN 15975-2 „Joogiveega varustamise turvalisus. Riski- ja kriisijuhtimise juhised”.

(3) Lõikes 1 nimetatud joogivee kvaliteeti käsitlev riskihinnang peab koosnema vähemalt järgmistest osadest:

- 1) joogivee veevarustussüsteemi kirjeldus;
- 2) joogivee veevarustussüsteemi võimalike ohtude ja ohtlike sündmuste kindlakstegemine;
- 3) joogivee veevarustussüsteemi riskide hindamine;
- 4) joogivee veevarustussüsteemi riskide ohjamine;
- 5) riskide haldamise tõendamise;
- 6) joogivee kvaliteedinäitajate määramise või määramata jätmise alused ja põhjendused.

(4) Riskihindamisel tuleb selliste veekogumite puhul, mida kasutatakse joogivee võtmiseks ja mis annavad ööpäevas keskmiselt üle 100 m³ vett, võtta arvesse veeseaduse § 37 lõike 2 kohaste veeseireprogrammide tulemusi.

(5) Riskihindamise tulemuste põhjal tuleb § 8 lõiget 3 ja 4 esitatud näitajate loetelu täiendada ja sama paragrahvi lõikes 5 esitatud proovivõtusagedust suurendada järgmistel juhtudel:

- 1) paragrahvis 8 loetletud näitajad või sagedused ei ole piisavad, et täita veeseaduse § 13²lõikes 2 esitatud kohustusi;
- 2) rahvatervise seaduse § 13¹lõike 1 punkti 11 kohaldamise tulemusel on leitud aineid või mikroorganisme, mis kujutavad potentsiaalset ohtu inimese tervisele;
- 3) on vaja tagada § 9 lõikes 1¹sätetatud nõuded.

(6) Riskihindamise tulemuste põhjal võib § 8 lõigetes 3 ja 4 esitatud näitajate loetelu lühendada ja sama paragrahvi lõikes 5 esitatud proovivõtused vähendada, kui on arvestatud järgmisi tingimusi:

1) määratakse proovi võtmise koht ja sagedus vastavalt näitaja päritolule, samuti selle kontsentratsiooni muutumine ja pikaajalised suundumused, võttes arvesse § 2 lõiget 3, § 7 lõiget 1 ja § 10 lõiget 1 ning

rahvatervise seaduse § 13¹lõike 1 punkti 5;

2) paragrahvi 8 lõike 5 kohase proovivõtu miinimumsageduse vähendamiseks peavad kogu veevarustussüsteemi esindavatest proovi võtmise kohtadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 60% näitaja väärtusest;

3) näitaja väljajätmiseks § 8 lõigete 3 ja 4 kohasest seirega hõlmatud loetelust peavad kogu veevarustussüsteemi esindavatest proovi võtmise kohtadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 30% näitaja väärtusest;

4) paragrahvi 8 lõigete 3 ja 4 kohasest seirega hõlmatud näitajate loetelust konkreetse näitaja väljajätmine põhineb riskihindamise tulemustel, milles on arvesse võetud joogiveeallikate seire tulemusi ja mis kinnitavad, et inimeste tervis on kaitstud joogivee mistahes saastatusest tuleneva kahjulik mõju eest, nagu on sätestatud § 1 lõikes 1;

5) proovivõtused võib vähendada või näitaja loetelust välja jätta vastavalt käesoleva lõike punktidele 2 ja 3 üksnes juhul, kui riskihindamine kinnitab, et ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada joogivee kvaliteedi halvenemise.

(7) Lõiget 6 ei kohaldata *Escherichia colisuhtes*, mille proovivõtused ei tohi olla väiksem kui § 8 lõikes 5 esitatud sagedus.

(8) Riskihinnangu koostamisel võetakse arvesse asjakohased ja usaldusväärsed uuringud, mis on riskihinnangu täiendamise aluseks.

(9) Joogivee käitleja teeb teabe riskihindamise läbiviimise kohta ja riskihindamise tulemused avalikkusele kättesaadavaks.

(10) Riskihinnang tuleb ajakohastada juhul, kui uute teadusuuringute andmete või muu usaldusväärse teabe alusel on Terviseametil põhjust eeldada, et riskihinnang ei kajasta enam tegelikku olukorda.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

§ 10. Kvaliteedinõuetele mittevastava joogivee kasutamine

(1) Kui joogivesi ei vasta käesoleva määruse §-des 4–6 sätestatud nõuetele, peab joogivee käitleja kohe:

1) uurima kvaliteedi mittevastavuse põhjusi;

2) teavitama asjaomast elanikkonda võimalikust ohust tervisele ning andma elanikkonnale asjakohast nõu täiendavate ettevaatusabinõude kohta, mida võtta tervise kaitseks;

3) rakendama vajalikke abinõusid parameetrite mittevastavuse vähendamiseks, nagu asjakohased puhastusmeetodid, et muuta vee omadusi enne selle jaotusvõrku suunamist, vähendades või likvideerides seeläbi riski, et vesi pärast jaotusvõrgu läbimist parameetrite väärtustele ei vasta, ning teavitama sellest tarbijaid ja Terviseametit.

[RT I, 16.04.2019, 9- jõust. 19.04.2019]

(1¹) Kui joogivesi ei vasta käesoleva määruse §-s 6¹sätestatud nõuetele, peab joogivee käitleja:

1) kohe uurima kvaliteedi mittevastavuse põhjusi;

2) paragrahvi 3 lõikes 4 sätestatud riskihindamise tulemustest sõltuvalt võtma vajaduse korral parandusmeetmeid vee kvaliteedi viimiseks tasemele, mis vastab inimese tervise kaitsmise nõuetele, teavitama asjaomast elanikkonda võimalikust ohust tervisele ja andma elanikkonnale asjakohast nõu täiendavate ettevaatusabinõude kohta, mida võtta tervise kaitseks.

[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

(2) Kui rakendatud abinõud ei anna tulemusi ning veega varustamine ei ole võimalik muul viisil, siis otsustab Terviseamet sellise vee edasise kasutamise vastavalt veeseadusele ja selle alusel kehtestatud sotsiaalministri määruse nõuetele ning teavitab sellest veekäitlejaid ning tarbijaid.

[RTL 2009, 99, 1482- jõust. 01.01.2010]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

4. peatükk

ANALÜÜSIMEETODID

§ 11. Analüüsimeetodid

(1) Mikrobioloogiliste kvaliteedinäitajate määramiseks peab kasutama alljärgnevat analüüsimeetodeid:

Mikrobioloogilised kvaliteedinäitajad	Analüüsimeetodid
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>) ja <i>coli</i> -laadsed bakterid	EVS-EN ISO 9308-1 või EVS-EN ISO 9308-2
Enterokokid	EVS-EN ISO 7899-2
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	EVS-EN ISO 16266
kultiveeritavate mikroorganismide loendamine – kolooniate loendamine 22 °C juures	EVS-EN ISO 6222
kultiveeritavate mikroorganismide loendamine – kolooniate loendamine 36 °C juures	EVS-EN ISO 6222
<i>Clostridium perfringens</i> (kaasa arvatud eosed)	EVS-EN ISO 14189

(2) Joogivee keemilised ja indikaatornäitajad, mille jaoks nähakse ette tulemuslikkuse kriteeriumid, on esitatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 6.

(3) Täpsuse miinimumnäitaja „mõõtemääramatus“:

Näitaja	Mõõtemääramatus (vt märkus 1) Parameetri väärtuse % (v.a pH puhul)	Märkused
Alumiinium	25	
Ammoonium	40	
Antimon	40	
Arseen	30	
Benso(a)püreen	50	vt märkus 5
Benseen	40	
Boor	25	
Bromaat	40	
Kaadmium	25	
Kloriid	15	
Kroom	30	
Elektrijuhtivus	20	
Vask	25	
Tsüaniid	30	vt märkus 6
1,2-dikloroetaan	40	
Fluoriid	20	
Vesinikuioonide kontsentratsioon pH (pH ühikutes)	0,2	vt märkus 7
Raud	30	
Plii	25	
Mangaan	30	
Elavhõbe	30	
Nikkel	25	
Nitraat	15	
Nitrit	20	
Oksüdeeritavus	50	vt märkus 8
Pestitsiidid	30	vt märkus 9
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud (PAH)	50	vt märkus 10
Seleen	40	
Naatrium	15	
Sulfaat	15	
Tetrakloroeteen	30	vt märkus 11
Trikloroeteen	40	vt märkus 11
Trihalometaanid kokku	40	vt märkus 10
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus	30	vt märkus 12

Hägusus	30	vt märkus 13
Akrüülamiid-, epikloorhüdriin ja vinüülkloriid	Sisaldust reguleeritakse vastavalt toote spetsifikatsioonile.	

(4) Lõikes 3 esitatud näitajate puhul tähendavad ettenähtud täpsusnäitajad, et kasutatav analüüsimeetod peab vähemalt võimaldama mõõta näitaja väärtusele vastavaid kontsentratsioone, selle määramispiir peab olema 30% või vähem asjaomasest näitaja väärtusest ja mõõtemääramatus peab vastama lõikes 3 esitatule. Tulemus tuleb esitada vähemalt sama tüvenumbrite arvuga kui §-de 5 ja 6 kohased näitaja piirväärtused.

(5) Lõikes 3 sätestatud mõõtemääramatust ei tohi kasutada kui §-des 4–6 sätestatud näitajate piirsisalduste lisahälvet.

(6) Täpsuse miinimumnäitajad „tõesus”, „täpsus” ja „avastamispiir”:

Näitaja	Tõesus (vt märkus 2) näitaja piirväärtuse % (v.a pH puhul)	Täpsus (vt märkus 3) näitaja piirväärtuse % (v.a pH puhul)	Avastamispiir (vt märkus 4) näitaja piirväärtuse % (v.a pH puhul)	Märkused
Alumiinium	10	10	10	
Ammoonium	10	10	10	
Antimon	25	25	25	
Arseen	10	10	10	
Benso(a)püreen	25	25	25	
Benseen	25	25	25	
Boor	10	10	10	
Bromaat	25	25	25	
Kaadmium	10	10	10	
Kloriid	10	10	10	
Kroom	10	10	10	
Elektrijuhtivus	10	10	10	
Vask	10	10	10	
Tsüaniid	10	10	10	vt märkus 6
1,2-dikloroetaan	25	25	10	
Fluoriidid	10	10	10	
Vesinikioonide kontsentratsioon pH (pH ühikutes)	0,2	0,2		vt märkus 7
Raud	10	10	10	
Plii	10	10	10	
Mangaan	10	10	10	
Elavhõbe	20	10	20	
Nikkel	10	10	10	
Nitraat	10	10	10	
Nitrit	10	10	10	
Oksüdeeritavus	25	25	10	vt märkus 8
Pestitsiidid	25	25	25	vt märkus 9
Polütsükliised aromaatsed süsivesinikud (PAH)	25	25	25	vt märkus 10
Seleen	10	10	10	
Naatrium	10	10	10	
Sulfaat	10	10	10	
Tetrakloroeteen	25	25	10	vt märkus 11
Trikloroeteen	25	25	10	vt märkus 11
Trihalometaanid kokku	25	25	10	vt märkus 10

Hägusus	25	25	25	
Akrüülamiid, epikloorhüdroiin ja vinüülkloriid	sisaldust reguleeritakse vastavalt toote spetsifikatsioonile	sisaldust reguleeritakse vastavalt toote spetsifikatsioonile	sisaldust reguleeritakse vastavalt toote spetsifikatsioonile	

(7) Lõigete 3 ja 6 märkused on järgmised:

Märkus 1

Mõõtemääramatus on mittenegatiivne parameeter, mis iseloomustab kasutatud teabe põhjal mõõtesuursele omistatud väärtuste hajuvust. Mõõtemääramatuse täpsusnäitaja ($k = 2$) on lõikes 3 märgitud protsent näitaja väärtusest või parem. Kui ei ole ette nähtud teisiti, hinnatakse mõõtemääramatust näitaja väärtuse tasemel.

Märkus 2

Tõesus on süstemaatilise vea suurus, st erinevus suure hulga korratud mõõtmiste keskmise tulemuse ja tegeliku väärtuse vahel. Täiendavad üksikasjad on esitatud standardisarjas EVS-ISO 5725.

Märkus 3

Täpsus on juhusliku vea suurus ning seda väljendatakse üldjuhul tulemuste keskmise standardhälvena (partii piires ja partiide vahel). Aktsepteeritav täpsus on kahekordne suhteline standardhälve. Seda mõistet on täiendavalt selgitatud standardisarjas EVS-ISO 5725.

Märkus 4

Avastamispiir on parameetrit väikeses koguses sisaldava loodusliku proovi partii kolmekordne standardhälve või võrdlusproovi partii viiekordne suhteline standardhälve.

Märkus 5

Kui mõõtemääramatuse väärtust ei ole võimalik järgida, tuleks valida parim võimalik tehnika (kuni 60%).

Märkus 6

Meetod peab võimaldama tuvastada mis tahes vormis tsüaniidi üldkogust.

Märkus 7

Tõesuse, täpsuse ja mõõtemääramatuse väärtused esitatakse pH ühikutes.

Märkus 8

Võrdlusmeetod: EVS-EN ISO 8467

Märkus 9

Üksikute pestitsiidide täpsusnäitajad on indikatiivsed. Mitme pestitsiidi puhul on võimalik saavutada mõõtemääramatus 30%, paljude pestitsiidide puhul võib lubada suuremat mõõtemääramatust (kuni 80%).

Märkus 10

Täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud 25% tasemel § 5 kohasest näitaja väärtusest.

Märkus 11

Täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud 50% tasemel § 5 kohasest näitaja väärtusest.

Märkus 12

Mõõtemääramatust tuleks hinnata orgaanilise süsiniku üldsisalduse 3 mg/l juures. Tuleb kasutada Euroopa Standardikomitee suuniseid orgaanilise ja lahustunud süsiniku üldsisalduse määramise kohta (EVS-EN 1484).

Märkus 13

Mõõtemääramatust tuleks hinnata 1,0 NTU (nefelomeetiline hägususühik) puhul vastavalt standardile EVS-EN ISO 7027-1.

(8) Kui lõigetes 3 ja 6 esitatud tulemuslikkuse kriteeriumidele vastav analüütiline meetod puudub, tuleb tagada, et seire tegemisel kasutatakse parimat võimalikku tehnikat, millega ei kaasne ülemäära kulusid.

[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

5. peatükk **RAKENDUSSÄTTED**

§ 12. Järelevalve

(1) Järelevalvet vee terviseohutuse üle teostab Terviseamet vastavalt «Rahvatervise seadusele» ja «Toiduseadusele» ning Veterinaar- ja Toiduamet vastavalt «Toiduseadusele».

[RTL 2009, 99, 1482- jõust. 01.01.2010]

(2) [Kehtetu -RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]

§ 13. Määruse rakendamine

(1) Käesoleva määruse nõudeid rakendatakse kõigile joogivee käitlejatele.

(2) Määrus jõustub 1. juunil 2002. a.

(3) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(4) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(5) Määruse paragrahvis 5 toodud nõue boori ja fluoriidi piirsalduse kohta jõustub 31. detsembril 2003. a.

(6) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(7) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(8) Määruse paragrahvis 5 toodud nõue trihalometaanide piirsalduse kohta kehtib kuni 1. jaanuarini 2009. a. Alates 1. jaanuarist 2009. a on trihalometaanide piirsaldus 100 µg/l.

(9) Määruse § 7 lõikes 2 sätestatud nõue jõustub 1. juulil 2003. a.

(10) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(11) Määruse § 8 lõikes 11 sätestatud nõudeid rakendatakse tegutsevatele veekäitlejatele alates 30. juulist 2008. a.
[RTL 2005, 69, 971- jõust. 01.07.2005]

(12) Määruse § 11 lõikes 3 osutatud mõõtemääramatuse ja lõikes 4 osutatud määramispiiri asemel võib kasutada lõike 6 kohast tõesust, täpsust ja avastamispiiri kuni 31. detsembrini 2019. a.
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

¹Nõukogu direktiiv 98/83/ EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 05.12.1998, lk 32–54); Euroopa Komisjoni direktiiv (EL) 2015/1787, millega muudetakse nõukogu direktiivi 98/83/EÜ (olmevee kvaliteedi kohta) II ja III lisa (ELT L 260, 07.10.2015, lk 6–17).
[RT I, 27.09.2017, 1- jõust. 27.10.2017]

Lisa Indikatiivdoosi arvutamine ja analüüsimeetodid
[RT I, 24.11.2015, 3- jõust. 28.11.2015]